

PROTOKÓŁ
z posiedzenia Lubuskiej Rady BRD - 31.05.2017 - NOSG Krosno Odrzańskie

1. Otwarcie posiedzenia. Posiedzenie rozpoczął Komendant NOSG ppłk Jacek Szcząchor, który serdecznie powitał zebranych. Wyraził również zadowolenie z możliwości goszczenia członków Rady na terenie jednostki. Po powitaniu zaprosił zebranych do wspólnej pamiątkowej fotografii oraz do zwiedzenia sali tradycji.
2. Po zwiedzaniu historycznych pomieszczeń, członkowie Rady wrócili do sali obrad. Posiedzenie prowadził Sekretarz Rady. Na wstępie przyjęto porządek posiedzenia. Sekretarz poprosił o nie odbieganie od przyjętych tematów i pilnowanie czasu wypowiedzi. Wyraził nadzieję, że w ten sposób zakończmy spotkanie w zaplanowanym czasie dwóch godzin.
3. Sekretarz przekazał zebranych smutną informację o śmierci wieloletniego członka LR BRD Romana Fileckiego – dla uczczenia pamięci zmarłego poprosił o chwilę ciszy.
4. Następnie podziękował za pracę byłym członkom Rady, którzy zakończyli swoją kadencję. Są to:
Zbigniew Józefowski, Zdzisław Smoła, Przemysław Hamera.
Jednocześnie powitał nowych członków Rady:
Sławomir Kotylak- Dyrektor Departamentu Infrastruktury i Komunikacji Urzędu Marszałkowskiego
Mariusz Potocki – Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego Gorzów Wlkp.
Robert Jaromin - Prezes ZO Polskiego Związku Motorowego.
5. Wnioski i ustalenia z poprzedniego posiedzenia Rady:
 - Program Realizacyjny (PR) 2016-2017 powinien być umieszczony na stronach www wszystkich członków Rady, najlepiej obok Lubuskiego Programu BRD na 2016-2025. W kolejnych odstępach pojawią się tam PR na następne lata i sprawozdania do nich. Materiały te powinny być powszechnie znane społeczeństwu. Sekretarz podziękował członkom Rady za umieszczenie tych materiałów na stronach internetowych.
6. Sekretarz poinformował, że w czasie między posiedzeniami:
 - Do LR BRD wpłynęła **odpowiedź z MEN w sprawie umieszczenia problematyki BRD w podstawach programowych**. W piśmie poinformowano, że jednak podstawy programowe dla SP będą zawierały materiał związany z BRD. Będzie to zakres materiału podobny do tego obowiązującego obecnie. Pismo zawiera też informacje o podejmowaniu prac nad wprowadzeniem tych zagadnień do obecnych szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, a w przyszłości ponadpodstawowych. Jednocześnie należy poinformować, że w pojawiających się propozycjach jest zapowiedź wprowadzenia w klasie IV wydzielonego przedmiotu zakończonego zaliczeniem egzaminu na kartę rowerową. Przedmiot byłby prowadzony przez przygotowanych nauczycieli, przeszkolonych w WORD. Zmiana taka miała być wprowadzona w 2018 roku, czyli obowiązywać w szkołach od 1 września 2018.
 - Rada otrzymała **także odpowiedź na swój wniosek w sprawie wprowadzenia przez Kuratorium Oświaty działań kontrolnych w szkołach w zakresie BRD**. Obecnie te zagadnienia nie znajdują się w planie kontroli. Jest w tej sprawie pozytywna odpowiedź od Kuratora Oświaty. Pani Kurator poinformowała, że prześle propozycję do MEN w celu wdrożenia działań we wszystkich kuratoriach w kraju. Oświata ma bardzo dużo do zrobienia w tym zakresie tak w rodzinie, jak i w szkole.
7. **Rola i funkcjonowanie Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim** – informacje przedstawił mjr Piotr Lucerek.
Nadodrzański Oddział Straży Granicznej rozmieszczony jest na terenie trzech województw (lubuskie, wielkopolskie, dolnośląskie). W skład NoOSG wchodzi 11 placówek Straży Granicznej oraz siedziba Komendy Oddziału w Krośnie Odrzańskim. Główne zadania realizowane przez NoOSG to:
 - Zabezpieczenie granic zewnętrznych UE w lotniczych przejściach granicznych.
 - Nadzór nad przemieszczaniem się obcokrajowców (problemy dotyczą w największym stopniu Ukraińców, Rosjan, Syryjczyków, Wietnamczyków).
 - Lokalizacja osób przemieszczających się nielegalnie.
 - Ukierunkowanie działań SG na profilowanie podejrzanych pojazdów / bagaży pod kontem wykrywania nielegalnego przewozu wyrobów tytoniowych, pojazdów przewożących odpady w tym materiały niebezpieczne (promieniotwórcze, ADR-y), narkotyki, alkohol i inne wyroby bez polskich znaków akcyzy.
 - Kontrola ruchu granicznego, przeciwdziałanie nielegalnej migracji i terroryzmowi.
 - W ramach działań kryzysowych niesienie pomocy ludności w zwalczaniu skutków klęsk żywiołowych.
 - Kontrola ruchu drogowego (prędkość, bezpieczne wyjazdy na ferie, posiadanie prawa jazdy, przestrzeganie czasu pracy kierowców, alkohol, narkotyki, stan pojazdów).Pan major podkreślił jednak, że w obecnym okresie SG największy nacisk kładzie na zapobieganie nielegalnej migracji cudzoziemców, nielegalnemu pobytowi cudzoziemców na terenie RP, nielegalnemu zatrudnieniu

cudzoziemców oraz podejmuje działania w zakresie zapobiegania zakłóceniom porządku publicznego w strefie nadgranicznej oraz przeciwdziałaniu zagrożeniom terrorystycznym na terenie naszego kraju.

8. Realizacja działań na lubuskim odcinku drogi S3 – przedstawiciel GDDKiA:

- **Stan realizacji budowy drogi krajowej S3 na odcinku lubuskim.**
- **Stan budowy MOP-ów na odcinku Gorzów Wlkp. – Zielona Góra**
- **Podjęte działania zmierzające do poprawy BRD na S3 w kontekście statystyki zdarzeń z roku 2016.**

Temat nie został podjęty z uwagi na brak przedstawiciela GDDKiA na posiedzeniu.

9. Inne lubuskie działania w zakresie poprawy BRD – Rafał Gajewski Dyrektor WORD Zielona Góra.

Dyrektor wprowadzając w temat podkreślił, że działania lubuskie wynikają z potrzeby wskazanej przez Lubuski Program Poprawy BRD synergii działań wszystkich jednostek wchodzących w skład Rady i mogących mieć swój bardzo ważny wkład w poprawę stanu BRD na terenie województwa, a także kraju. Pojawiło się wiele inicjatyw oczekiwanych przez społeczeństwo i jednocześnie wskazujących jak wielka jest potrzeba zmian. Podkreślił, że Zielona Góra jest liderem tych zmian w kraju. To na terenie naszego działania rozpoczęto wdrażanie wielu nowych pomysłów. Krajowa Rada BRD poprosiła o przekazanie informacji na ten temat. Oto one:

- **Możliwość ćwiczenia przez kursanta przed egzaminem zadań praktycznych na placu WORD.** Celem jest umożliwienie wielokrotnego ćwiczenia przejazdów na placu egzaminacyjnym – w rezultacie wzrost zdawalności. Jest bardzo duże zainteresowanie tą propozycją.
- **Wprowadzenie pojazdów OSK na egzaminach.** Celem jest zdawanie przez kurantów egzaminów na znanym sobie samochodzie – w rezultacie wzrost zdawalności. Znakomicie w OSK wzrosła liczba samochodów przygotowanych do zdawania egzaminu. Ułatwienie dotyczy wszystkich kategorii prawa jazdy.
- **Możliwość zdawania egzaminu na pojeździe własnym.** Najczęściej dotyczy to motoroweru lub motocykla. Nie jest tajemnicą, że pojazdy egzaminacyjne nie są dostosowane do możliwości każdego kursanta. Często mają bardzo dużą masę i wysokość. Celem jest umożliwienie opanowania pojazdu na egzaminie przez osoby o niewielkiej masie i niewielkiego wzrostu – w rezultacie wzrost zdawalności.
- **Egzamin teoretyczny z lektorem.** Okazuje się, że egzamin na PJ potrzebują zdawać także osoby, które mają problemy z umiejętnością czytania w języku polskim (wymóg na egzaminie). Takich osób wcale nie jest mało. Są to osoby mające choroby genetyczne wykluczające możliwość opanowania umiejętności czytania, cudzoziemcy, analfabeci. Należy dodać, że osoby te znają, rozumieją i potrafią stosować przepisy w praktyce. WORD Zielona Góra jest jedynym ośrodkiem w kraju realizującym egzamin tą metodą. Celem jest umożliwienie tym osobom zdania egzaminu i wprowadzenie ich w normalne życie.
- **Pomoc dla motorowerzystów ubiegających się o kat. AM prawa jazdy.** Warto wiedzieć, że w wyniku zamiany kart motorowerowych na prawo jazdy AM, zainteresowanie tymi uprawnieniami tylko w naszym województwie spadło z około 1000 do 13 w pierwszym roku po zmianie przepisów. W kolejnych latach zapotrzebowanie wyniosło 25 / 65 rocznie i pozostaje na tym poziomie. Biorąc pod uwagę ogromny wzrost sprzedaży motorowerów w ostatnich latach, należy mieć świadomość, że młodzież jeździ bez uprawnień.

W większości przypadków problem jest w zawyżonych kosztach związanych z uzyskaniem PJ AM.

Jednym z kosztów jest konieczność dojazdu na egzamin praktyczny do siedzib WORD. Dlatego wyszliśmy z propozycją **realizacji egzaminu praktycznego na AM w każdym mieście.** Odbyło się już szereg egzaminów wyjazdowych. Należy podkreślić, że z pozytywnym skutkiem. Celem jest obniżenie kosztów ponoszonych przez młodzież – tym samym zachęcenie do zalegalizowania jazdy na motorowerze.

Innym problemem jest nieodpowiednie dostosowanie dostępnych materiałów merytorycznych do percepcji młodzieży. Problem głównie dotyczy języka używanego w tych materiałach. Dlatego WORD Zielona Góra we współpracy z firmą IMAGE podjął się **dostosowania języka i meritum e-learningu dla młodzieży do możliwości odbiorców.** Materiał został już dopracowany. Trwa jego wprowadzanie. W lipcu całość w ramach pilotażu będzie weryfikowana w kilku lubuskich ośrodkach przez zainteresowaną młodzież. Umowa z IMAGE przewiduje, że materiały te będą dostępne nieodpłatnie dla młodzieży z terenu naszego województwa. Celem jest wzrost rozumienia materiałów merytorycznych – w rezultacie wzrost zdawalności.

Przy opracowywaniu tego materiału okazało się, że stosowane przez ministerstwo pytania egzaminacyjne do kat. AM często są wprost zaadaptowane z pozostałych kategorii. Zostały zgłoszone uwagi w tej sprawie. **Jest obietnica ministerstwa przygotowania osobnego, dostosowanego do potrzeb młodzieży materiału egzaminacyjnego do PJ AM.** Celem jest wzrost zrozumienia pytań egzaminacyjnych – w rezultacie wzrost zdawalności.

Podjęliśmy starania o zmniejszenie kosztu związanego z uzyskaniem zaświadczenia lekarskiego o zdolności do prowadzenia motoroweru. Obecny obligatoryjny koszt – 200 zł jest absurdalnie wysoki i powoduje niechęć młodzieży do starania się o PJ AM. Jest obietnica zmniejszenia tego kosztu do 50 zł. Celem

jest zmniejszenie łącznych kosztów uzyskania PJ AM przez młodzież, które dzisiaj są podobne do kosztów uzyskania PJ kat. B i mogą powodować, że młodzież jeździ bez uprawnień.

- Dostrzegamy, że organizowany od lat ogólnopolski turniej BRD organizowany jest jedynie dla kilku, wybranych uczniów w szkołach biorących udział. Problem dostrzegają też nauczyciele, dlatego coraz więcej szkół nie widząc sensu, rezygnuje z udziału. W ten sposób nie można poprawić BRD w kraju. Dlatego **zorganizowaliśmy pierwszą, pilotażową edycję turnieju BRD dla uczniów szkół podstawowych, w którym wymagany był udział minimum 90% uczniów z klas 4-5-6.** Istotne jest też to, że w skład reprezentacji szkoły wchodzi uczniowie wybrani przez organizatora, a nie przez nauczycieli. Powoduje to obowiązek pracy na wysokim poziomie ze wszystkimi uczniami szkoły. Turniej otrzymał nazwę UCZEŃ NA DRODZE. Celem jest przygotowanie WSZYSTKICH uczniów do bezpiecznego udziału w ruchu drogowym.
- Równolegle od 14 lat organizowany jest dla uczniów klas 4-5-6 szkół podstawowych naszego województwa Konkurs BRD **W Europie jeździmy bezpiecznie.** Najważniejsze w jego organizacji jest to, że aby szkoła mogła wziąć udział nauczyciel musi pracować z większością uczniów szkoły. Tylko spełnienie tego warunku umożliwia udział na etapie wyższym – rejonowym. Celem jest przygotowanie wszystkich uczniów do bezpiecznego udziału w ruchu drogowym. W rezultacie poprawa BRD w kraju.
- Wiemy jak wielkie różnice dzielą szkoły duże, miejskie od szkół małych wiejskich. Aby pomóc małym, wiejskim szkołom w wyrównaniu poziomu od kilku lat prowadzimy projekt **Wszystkie szkoły przygotowują bezpiecznych rowerzystów.** Projekt wspomaga nauczycieli z tych szkół wskazując najbardziej skuteczne metody pracy z dziećmi w zakresie BRD. Do tej pory projektem objęto 32 szkoły z całego województwa. Większość z tych szkół po realizacji projektu zdecydowanie poprawiło skuteczność swojej pracy. Widać to wyraźnie w wynikach, które osiągają na przykład w turniejach BRD.
- Nie jest możliwe poprawienie poziomu BRD bez powszechnego poparcia społeczeństwa. Dlatego ogłosiliśmy **konkurs fotograficzny TO TRZEBA SZYBKO ZMIENIĆ.** Oczekujemy na zgłoszenia społeczne wskazujące potrzebę wprowadzenia zmian w ruchu drogowym w swoim środowisku. Regulamin przewiduje nagrody dla uczestników. Wszyscy znamy zaniedbane przez właścicieli dróg miejsca wymagające poprawy. Jednak najczęściej nic z tym nie robimy. Celem konkursu jest poprawa wszystkich elementów związanych z siecią dróg – w rezultacie poprawa BRD.
- **Zaprosiliśmy lubuskie samorzady do współpracy w opracowaniu organizacji ruchu w całych miejscowościach.** Celem jest doprowadzenie do właściwej organizacji w każdym miejscu, w każdej miejscowości, likwidacja zdarzeń spowodowanych błędami w organizacji ruchu. Inicjatywa nazwana roboczo MASTER PLANEM na razie nie wzbudziła zainteresowania samorządowców. Należy tu podkreślić, że w wielu miejscach obserwujemy wprowadzanie złej organizacji pod presją interesów zainteresowanych wąskich grup. Przygotowując się do realizacji egzaminów na terenie Miasta Żagań, tylko na ulicach planowanych do wykorzystania w ramach egzaminów stwierdziliśmy kilkadziesiąt przypadków błędnej organizacji ruchu. Dzieje się tak dlatego, że od osób przygotowujących organizację ruchu drogowego nie wymaga się żadnego przygotowania. Wprowadzanie błędnej organizacji ruchu może być przyczyną zdarzeń drogowych. Tymczasem w celu wprowadzania właściwej organizacji ruchu osoby wykonujące to zadanie w samorządach powinny być przygotowanymi zawodowo audytorami.

Na zakończenie Dyrektor podkreślił, że jego zdaniem **problematyka związana ze szkoleniami w OSK z uwagi na swoje ogromne znaczenie powinna podlegać pod Ministerstwo Edukacji Narodowej,** ponieważ wówczas zagadnienia te stały by się jednym z poważnych elementów składowych edukacji, dzisiaj przecież powszechnej. Pozostając pod jurysdykcją MłiB problematyka ta jest jedynie jedną z wielu dziedzin, którymi to ministerstwo się zajmuje. Warto wiedzieć, że problematyka ta, bardzo szeroka i o ogromnym znaczeniu społecznym realizowana jest w MłiB jako marginalna przez zaledwie kilka osób.

Podsumowując wystąpienie Dyrektora Sekretarz podkreślił, że potrzeba poprawiania wyników swojej pracy występuje w każdym działaniu, w każdej organizacji zajmującej się problematyką BRD.

Poinformował także o planowanych w MEN pracach nad wprowadzeniem Wychowania Komunikacyjnego do szkół tzw. średnich.

Zaprosił na konferencję BRD do Uniwersytetu Zielonogórskiego – termin 9 czerwca o godz. 10:00.

Poinformował o wzroście liczby ofiar wśród motocyklistów poruszających się pojazdami do 125 cm na podstawie PJ kat. B – wzrost o 20% oraz wypadków spowodowanych przez kierowców ciężarówek.

Przekazał informacje o odczuciach społecznych – dotyczą propozycji mandatów dla zarządców dróg za ich zły stan.

Przekazał też informację o długo oczekiwanym zwrocie w podejściu do sekundników na skrzyżowaniach ze światłami. Wyposażenie to jako nie szkodzące, a wręcz pomagające doczekało się przyzwolenia na powszechny montaż.

10. Inne wnioski i zalecenia.

a) W dyskusji do przedstawionego materiału wskazywano, że:

- działania BRD w szkołach są słabo propagowane i często zniechęcające uczniów do zagadnień BRD;
- ważne jest to, że treści nauczania są, ale jeszcze ważniejsze jak są przekazywane uczniom.

b) Pani Anna Maćkowiak - Dyrektor Wydziału Infrastruktury Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego zapytała o brak do chwili obecnej odpowiedzi na pismo Wojewody Lubuskiego z dnia 22 lutego 2017 r. znak IB-III.8174.6.2017.MMac w sprawie wniosku o zmianę treści załącznika nr 2 do *Programu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego województwa lubuskiego na lata 2016-2025* – zgodnie z treściami zawartymi w tabeli załączonej do pisma. W odpowiedzi zapewniono Panią Dyrektor, że w najbliższym czasie załącznik ten zostanie dopracowany i przesłany do LUW i zainteresowanych członków Rady.

Na zakończenie Sekretarz podziękował członkom Rady za udział w posiedzeniu oraz gospodarzom za przyjęcie spotkania na swoim terenie.

Protokół sporządził
Marek Pasek
Sekretarz Lubuskiej Rady BRD